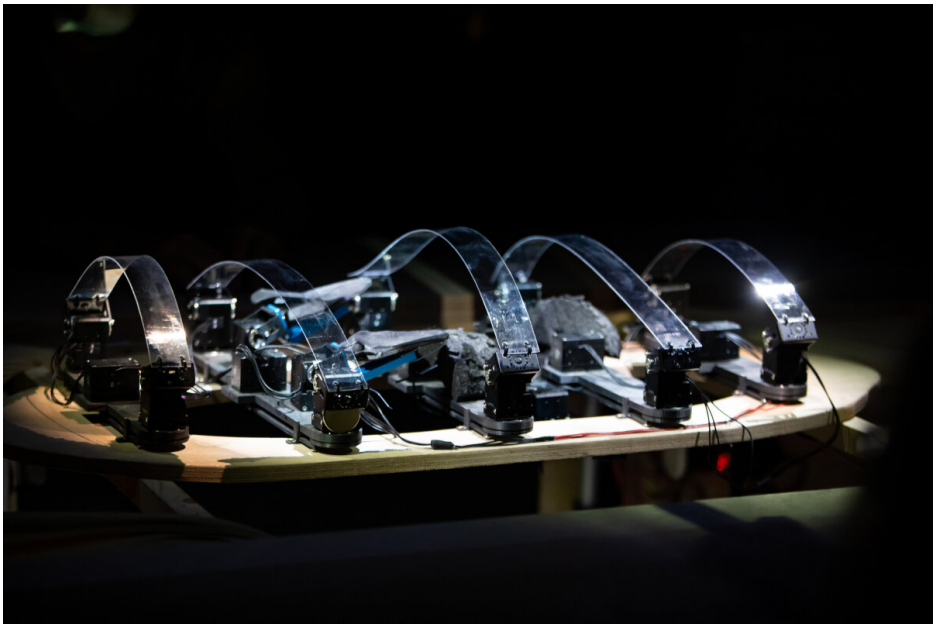

Moving skin

UGO DEHAES

Wil de echte robot nu opstaan?

Pieter T'Jonck

Gezien op 09 augustus 2025
Conservatorium Oostende, in het kader van TAZ25

De vraag wat er ons beroert en ontroert als een lichaam beweegt – of dat nu op een podium is of niet – is al minstens zo oud als het moment dat de eerste automaten opdoken. Ze werd stilaan prangend nu de mogelijkheid steeds dichterbij komt om robotten te maken die als twee druppels water op mensen lijken. Kunnen robotten ontroeren of kan enkel de levende huid van een mens dat? Ugo Dehaes vraagt het zich af in zijn niet al te diepgravende, maar wel grappige voorstelling 'Moving skin' (7+). Kinderen zullen er zeker van smullen.

09 AUGUSTUS 2025

Veel kan ik niet verklappen over 'Moving skin' zonder het plezier te verbrodden. Maar toch dit. Ugo Dehaes ontvangt ons aan een reuzengrote tafel waar twee rijen stoelen omheen geschikt zijn. Boven de tafel hangt een afdak waar allerlei lichten, camera's, elektronica, en andere slimme spullen verstopt zitten. Op de tafel zelf staat echter enkel een kartonnen doos. Daarin bewaarde Dehaes herinneringen aan alle voorstellingen die hij sinds 2001 maakte.

Van al dat werk rest niet veel meer dan wat postkaartjes, notities bij choreografieën, een fotorolletje, een VHS tape en andere tapes waarvoor je vandaag nauwelijks nog afspeelapparatuur vindt. Van dansvoorstellingen blijft inderdaad bitter weinig over eens ze voorbij zijn. Een beetje mistroostig stelt hij vast dat zijn notities alvast weinig houvast zouden bieden mocht iemand ooit, later, zijn stukken willen heropvoeren. Nee, dan zijn componisten beter af: hun notenbalken leggen toch de essentie van hun werk vast voor toekomstige generaties.

Dehaes doorloopt – en dat is mooi – in kort bestek alle manieren waarop mensen

geprobeerd hebben robots te bouwen die zo dicht mogelijk de mens benaderen.

Net daarom vatte Dehaes, zo vertelt hij, het plan op om een retrospectieve te houden van al zijn voorstellingen. Helaas vond hij niet voldoende partners om dat te realiseren. Daarop volgde plan B: zelf robots ontwikkelen de voorstellingen zouden kunnen spelen onder zijn leiding. Bij gebrek aan geld begon hij die zelf te ontwikkelen. Hij demonstreert zijn prille pogingen om met motortjes bewegende objecten te maken en zijn teleurstelling over de beperkte mogelijkheden daarvan. Hij ging daarom op zoek naar alternatieven: alternatieve motoren, tandraderen, artificiële spieren, zelfs artificiële hersens.

In feite doorloopt hij – en dat is mooi – in kort bestek, alle manieren waarop mensen geprobeerd hebben robots te bouwen die zo dicht mogelijk de mens benaderen. Uiteindelijk komt hij terecht bij biotechnologie. Naar eigen zeggen bedacht hij een systeem om op basis van huidschilfers een nieuwe huid te ontwikkelen om zijn robots mee te bekleden. Dat mislukt – natuurlijk. Wat hij laat zien is gewoon boerenbedrog. Dat geeft hij ook ruiterlijk toe als hij de ‘truc’ onthult.

Finaal neemt Dehaes daarom zelf de plaats in van zijn mechaniekjes om te demonstreren waar hij -ooit – toe zou willen komen. De boodschap van die scène is echter vooral dat het menselijk lichaam onvervangbaar blijft in dansvoorstellingen. Of dat waar is laat ik in het midden. Zeker is wel dat vooral een jong publiek hier op een uurtje tijd uiterst leerzame, aanschouwelijke lessen elektromechanica, natuurkunde en cybernetica krijgt, met een les over de vergankelijkheid van het leven op de koop toe. Meer moet dat niet zijn, toch?